

diosus debet ab altari euelli, ita vt moriatur. Nam per illud verbum, [euellas,] debet intelligi, de clerico homicida. Nam ipse proprie dicitur euelli ab altari, qui altari seruit, non laicus, qui non seruit, immo remotus stare debet, vt in c. 1. de vita & honesta. cler. Et priuatio, vt est euellere, præsupponit habitum. de despon. impub. c. ad dissoluendum. & l. decem. ff. de verb. obliga. est enim proprie, euellere, quod impressum & infixum est, sicut est clericus respectu seruitutis altaris. c. solite. de maiorit. & obed. Nō obstat, quod ecclesia non imponit poenam mortis, & ideo nō potest intelligi in clerico; quia dicta lex Exodi canonizata est inter constitutiones canonicas; dū de morte loquitur, d. c. 1. de homici. non se refert ad prælatum ecclesiæ, sed dicit, [moriatur,] imperfonaliter. Sed dū dicit, [euellas,] verba sua dirigit ad prælatum. q. d. [amoueas, degrades,] ita vt moriatur, s. per ministrum iustitiæ secularis, & sic ecclesia non infligit directè poenam mortis, sed indirectè, scilicet, degradando & tradendo, seu relinquendo iudici seculari. Simile in c. si ne cler. vel mona. lib. 6. Et ad hæc vltima prædicta, quia passus est nouus, periculosus & subtilis, adduco vltra alios tex. valde nō. & singularem in hac materia, de verb. signific. c. nouimus. vbi tex. loquens de crimine falsi, dicit, q. si quis propter hoc crimen, vel aliud flagitium graue, non solum damnabile, sed etiam damnosum, fuit degradatus, tanquā exutus priuilegio clericali, seculari foro per consequentiam applicetur, &c. Et sic, quo ad degradationem infligendam, non se restringit ad crimen falsi, vel ad aliud certum crimen; immo vñ dare regulam generalem, quod fiat degradatio, quādo crimen est damnabile & damnosum; vt quia grauissimum in se, & damnosum quo ad exemplum aliorum. Si enim speciale esset in crimine falsi, vt patet ex prædictis, ille tex. omnino superflueret, nec potest intelligi de incorrigibili, cum crimen falsi, & aliud graue, non solum damnabile, &c. iudicentur ibi a pari quo ad poenam degradationis, & in crimine falsi, non requiritur incorrigibilitas, vt supra. Videtur ergo ibi tex. apertissimus pro prædicta sententia, & contra commune theoreticam glo. & Doct. alleg. etiam tex. nō. & singularem in hac materia, infra de homici. c. 1. lib. 6. vbi Papa toto Concilio approbante disposuit, q. mandantes interfici, seu interfici facientes aliquem hominem per assassinium. Item assassinum receptantes, & defendentes, vel occultantes, siue sint clerici, vel laici, ipso facto excoicatos esse & depositos ab omni ordine, officio, & dignitate diffidatos esse cum omnibus bonis suis mundanis a toto populo Christiano, vt ibi plenè continetur. Quomodo ergo est præsumendum, q. grauissimè delinquentes vellet ecclesia in suo foro retinere, cum (vt patet ex prædictis) pro atrocissimo delicto, non solum relinquit clericum iudici seculari, sed et permittit ipsum impune offendi cum bonis suis a quocunque, & in poena imponenda, ex quo non est expressa a iure, debemus nos conformare poenis impositis p. alia delicta, 24. q. 1. c. non afferamus. vnde dicit tex. nō. in l. respiciendum. ff. de poe. respiciendum est iudicanti, ne quid aut durius, aut remissius constituitur, q. ipsa cā depositi. Nec enim aut seueritas, aut clementiæ gratia affectanda est, sed perpenso iudicio, prout quæque res exposita statueretur, &c. facit c. sunt quadam. 23. q. 5. vbi dicit, q. ista grauissima delicta debent punire Principes seculares, vt si quis interfecit Pontificem, Episcopū, presbyterum, &c. Item induco^a istū tex. in fi. dum dicit, q. non debet quemlibet depositum tradere curiæ seculari. J. q. d. q. indifferenter hoc facere non debet, quasi quādoq. hoc facere debeat, et non data incorrigibilitate, vt quando delictum illud exigit. Item facit in ratione sui, dum dicit, q. nō debet hoc facere, quia functus est officio suo, quod intellige sufficienter puniendo. Nec ob. cap. quoniam. s. fi. vt lit. non contest. Item facit secunda ratio, quia non debet ipsum bis punire, seu duplici poena afficere. Quod intelligi dēt, q. nō sufficit altera poena. Nec obstat. c. ad falsariū, de criminali. c. statumimus. 16. q. 1. sed vbi delictū est atrocissimū, seu diu continuatū, nō vñ sufficere sola poena depositionis, nec in veritate vñ functus offiō suo, cū delictū p. hanc poenā non sit sufficienter punitū. ergo ex mente huius c. pōt. pcedi et ad traditionē curiæ secularis. Sicut ergo, q. nō pōt. congrue puniri de facto, relinq. tur curiæ, infra eo. c. cū non ab homine. ita & q. nō pōt. de iure p. defectū penę. Et sic intelligo cōm theoreticā gl. vt i. in c. nec licuit. 17. dist.

& in c. cū nō ab hoīe. infra eo. & in c. ad abolendā. de hæret. vbi traditur, q. quādiu q. s. pōt. corrigi p. ecclesiā, quātūcūq. sit criminofus, nunquā r. idendus est curiæ seculari. Et intelligitur, q. nō pōt. corrigi de iure & de facto, p. supradicta, q. singulariter nō. q. a nullibi ita copiosè iste articulus examinatur, & quotidie venit in practica. Et adde ad p. dicta tex. nō. in c. si q. s. laicus. 22. q. 5. vbi presbyter, vel alius clericus, vel ep̄s degradatur, p. p. coniurationē factā cōtra Principē vel dñm terræ, vt nō. Doct. in c. petitio. de iureiur. & possit intelligi de actuali degradatione p. p. immanitatem criminis, arg. l. quisquis. ad l. Iuliam maiest.

ADDITIONES.

- a Item induco. Adde, quia in cap. 1. de homic. ego tenui contrarium. & uide quæ ibi dixi, & in contrarium facit lex data, coniunctio dicto Bal. ibi. C. de do. uide Doc. in c. 1. de homici. lib. 6. qui hoc tenet, non tamen ita apertè, uide do. Pet. in c. cum non ab homine. infra eod. & in d. c. 1. de homici. & in c. ea quæ de reg. iur. in 6. And. Barba.
- b ZACHAR. ¶ Propter defectum poenæ. Videtur iste innuere, q. ecclesia non possit imponere poenam mortis, quod non est fatendum, ut plenè nō. Fel. in c. si quando. col. 3. uerfic. unde dicit Bal. supra de rescrip. Sed tu dic istum intelligi debere, q. ecclesia remittit clericum puniendum poenā mortis iudici seculari, non defectū poenæ, (ut pradixi,) sed defectū executionis illius poenæ, ut plenè nō. idem Fely ubi supra.

SUMMARIVM.

- 1 Episcopus potest dispensare super crimine adulterij, & minoribus adulterio commissis a clerico, & in quibus alijs possit dispensare, uide infra 4. & an inferioribus ab episcopo liceat, uide infra 13.
- 2 Clericus depositus nō statim efficitur de iudicio seculari, nisi aliud supueniat.
- 3 Adulterium non dicitur maius delictum alijs, nisi propter eius frequentiam.
- 4 Crimina, quæ dicantur grauia. 7.
- 5 Sacerdos potest poenam in canone positam limitare in confessione.
- 6 Dispositio respectu dispensationis, dicitur favorabilis. 11.
- 7 Dispensatio concessa in uno casu, an extendatur ad alium. 22.
- 8 Procurator generalis pōt. ex cā specialiter prouisa, factū per dominū tollere.
- 10 Episcopus non potest dispensare contra suam constitutionem iurata, uel quæ transit in contrarium.
- Episcopus non potest seipsum absolueri a iuramento, & autorizare non potest quis seipsum.
- 12 Dispensatio facta sine causa cognitione ab inferiore a Principe est nulla.
- 14 Episcopus an dispenset cum clerico adultero ante depositionem, uel post.
- 15 Episcopus non potest quem restituere famam, nisi indirectè. exēplum uide hic.
- Directè quæ non possunt fieri, conceduntur indirectè.
- 16 Episcopus an possit dispensare sine consensu Capituli.
- Dispensandi potestas, an transeat in Capitulum Episcopo mortuo. 17.
- Capitulum nō succedit episcopo in his, quæ episcopus habebat iure singulari.
- Episcopus nō pōt. facere sine Capitulo illa, quæ eo mortuo transeunt in Capitulum.
- Episcopus non tenetur sequi, sed requirere consilium Capituli.
- 18 Episcopus an possit dispensare inuito aduersario illius, cū quo uult dispensare.
- 19 Sententia ex presumptionibus est multum temperanda.
- 20 Episcopus utrum teneatur dispensare.
- 21 Dispensatus ab Episcopo eo quia commisit aliquod crimen, an uideatur dispensatus ad beneficia acquirenda?

§. De adulterijs. Summatum est iste §. supra in prin. c. vel sic. In adulterio & minorib⁹, pōt. cū clericis peracta pnia ep̄s dispēfare, depositus aut p suis excessib⁹, nō traditur indifferēter curiæ seculari. h. d. t. No. 1. vnā regulā in materia dispēfationis circa delicta, vt in adulterio, & criminib⁹. adulterio minorib⁹, q. ep̄s dispēfare possit; & pōdera, q. solū fit mētio de ep̄o, inferiorib⁹ ergo platis hæc facultas nō vñ cōcessa, de quo aliqd. infra. t. Sed nō. q. depositus nō est statim de iudicio seculari; retinet ergo^a priuilegiū, b nisi aliud intercedat, ad hoc c. cū nō ab hoīe. infra eo. 8. 1. dist. dictū est, in c. 2. de penis. lib. 6. Tertiū nō. istū tex. ad id, q. dixi sup. in pcedētī parte tex. q. q. nō delictū nō est sufficiēter punitū p solā depositionē, dēt tradi curiæ seculari. Nam hic reddit duplex rō, quare depositus nō statim tradit curiæ seculari. Prima, q. functus est offiō suo. Scdā, q. nō dēt quē duplici poena affligere. Quæ rōnes cessant, quando delictum non est sufficienter punitum p alterā poenā, propter atrocitatem delicti, vt in c. ad falsariū. infra de criminali. fal. & 16. q. 1. c. statumimus, & in c. qm. in fi. vt lit. nō cōtest. & hic in gl. Alia nō colligo, q. vel sunt examinata supra in præcedētibus, vel veniunt

ADDITIONES.

- a SEB. S. A. P. ¶ Retinet ergo. Quod depositus retineat priuilegium fori, tenet Fely. in c. ex parte. col. 2. uer. in gl. 2. de accu. ubi etiam in uer. item nō. uult, quod depositus a beneficio debeat habere expensas, ne egeat; debet tamen iuare clericali.
- b ZACHAR. ¶ Retinet ergo priuilegium Tu di hoc esse uerū, priuilegiū tradatur iudici laico & non possit, quia tunc est de foro laicali. & nō. Spec. in tit. de competen. iudi. adi. §. 1. uerfic. in quibusdam. ubi etiam ponit, na gaudeat priuilegio seculari.

Panor. super Prima Secundi Decr.

C